

Securitatea Energetică a Republicii Moldova - Prioritatea Moldovagaz

---

Vadim CEBAN

**Președintele Consiliului de
Administrație SA Moldovagaz**

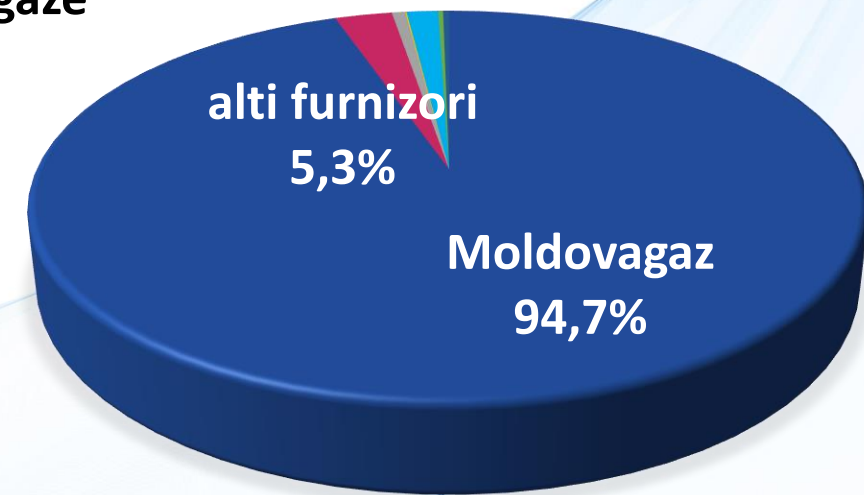
26 Septembrie 2023, Regional Approach (Energynomics)

Structura pieței gazelor naturale din Republica Moldova

➤ La moment sunt înregistrați 25 furnizori licențiați, dintre care:

- 5 titulari de licență (inclusiv SA Moldovagaz) – furnizori de gaze naturale sub OSP:
  - SA "Moldovagaz"
  - SA "Energocom"
  - SRL "Rotalin Gaz Trading"
  - SRL "Nord Gaz Sîngerei"
  - SRL "Lăcătuș"
- 20 deținători de licență – piață liberă, prețuri nereglementate.

*Conform Articolului 94 din Legea nr. 108/2016 privind gaze naturale (R.M.) titularii de licență de trading pot importa/exporta gaze naturale + operațiuni pe VTP.

Punctele de interconectare, capacități

IP Ungheni:

RO-MD – 55,33 GWh/day

MD-RO – 21,41 GWh/day

IP Alexeevka:

UA-MD – 83,74 GWh/day

MD-UA – 127,2 GWh/day

IP Grebeniki:

UA-MD – 381,6 GWh/day

MD-UA – 49.82 GWh/day

IP Căușeni:

UA-MD – 127,2 GWh/day

MD-UA – 381,6 GWh/day

IP Isaccea/Orlovka:

• **UA-RO** – 795 GWh/day

• **RO-UA** – 121,9 GWh/day

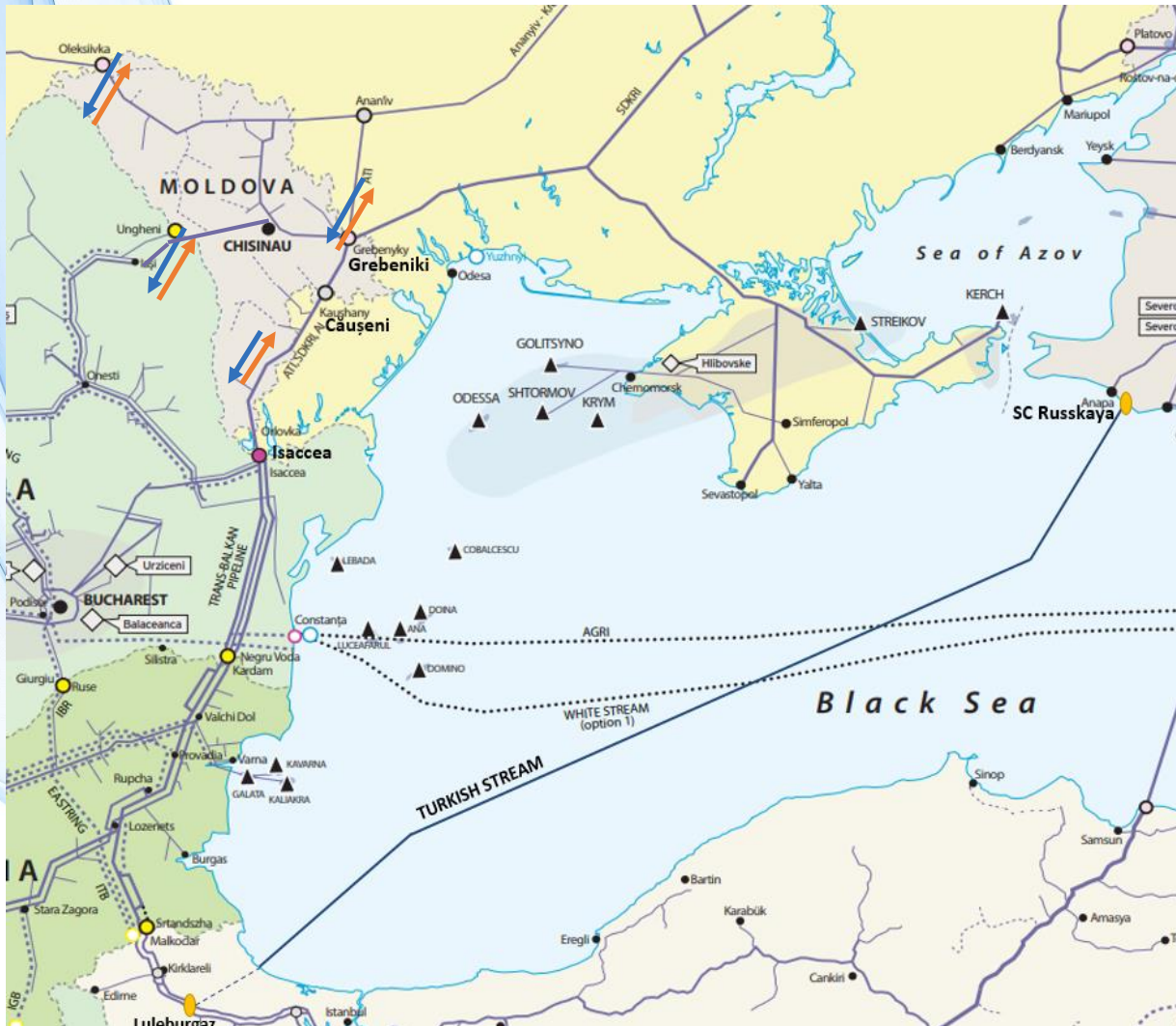
Rute de transportare a gazelor naturale

Coridorul Trans-Balkanic:

- ✓ Disponibilitatea fluxurilor de gaze naturale în regim revers;
- ✓ Fluxul gazelor naturale din Azerbaidjan și Turcia prin conducta de gaze TANAP și TAP;
- ✓ Utilizarea întregii capacități ai interconectatului Grecia-Bulgaria IGB;
- ✓ Lansarea terminalelor LNG în Grecia și Turcia va oferi o oportunitate pentru traderii internaționali de a efectua transportul de gaze prin Moldova;
- ✓ Posibilitatea de a stoca gazul furnizat de la terminalele LNG în depozitele subterane de gaze din țările vecine.

Serviciul Backhaul (revers virtual):

- ✓ Aplicabil din Noiembrie 2022;
- ✓ Se oferă în baza aceluiași contract de transport;
- ✓ Se aplică același tarif ca și pentru fluxul fizic.

Implementarea Pachetului energetic III în Republica Moldova

Direcții principale de activitate
ale OST licențiat

Activitatea Comercială
(contractarea serviciilor de transport gaze)
*Contract – 5 ani

MOLDOVATRANGAZ

VESTMOLTRANGAZ

**Operarea fluxurilor
fizice/comerciale de gaze (Dispecerat)**
*Contract – 5 ani

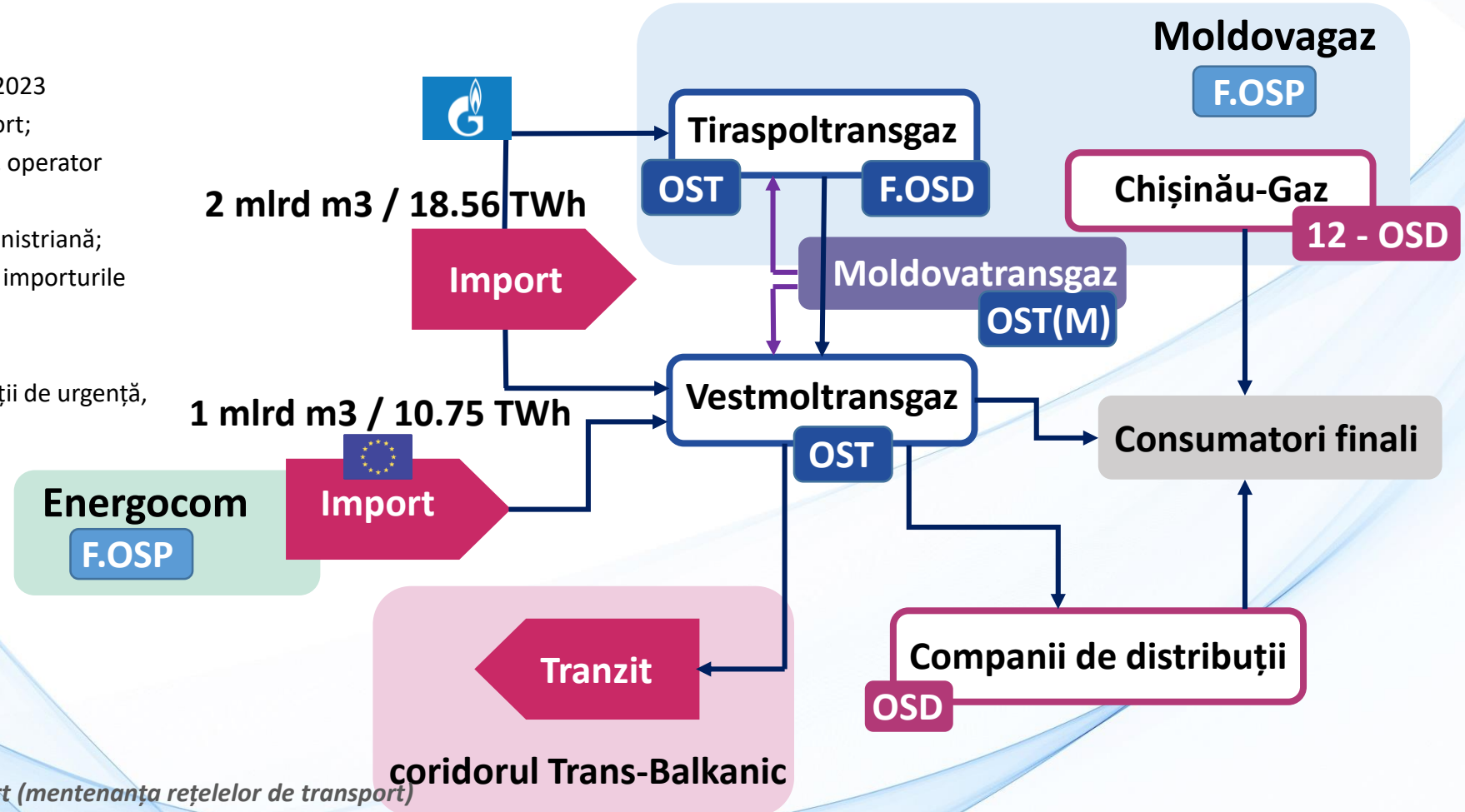
**Mentenanța rețelelor de gaze
naturale**
*până la 31 decembrie 2024

* În conformitate cu decizia CSE nr. 80 din 04.09.2023 responsabil pentru organizarea fluxului fizic de gaze în zona din stânga Nistrului este SRL „Moldovatrangaz”, în baza contractului semnat cu SRL ”Tiraspoltrangaz” (operator nelicențiat din stânga Nistrului)

Caracteristica pieței gazelor naturale în prezent

- **Vestmoldtransgaz (VMTG)** – din 19.09.2023 (locațiune), operator serviciu de transport;
- **Moldovatransgaz (MTG)** – mentenanța, operator tehnic de transport;
- **Tiraspoltransgaz (TTG)** – regiunea Transnistriană;
- **Moldovagaz (MG)** – responsabil pentru importurile de gaze, obligație de serviciu public;
- **Energocom (EGC)** – responsabil pentru aprovizionarea cu gaze naturale în situații de urgență, asigurarea stocurilor de gaze naturale.

*OST – operator sistem de transport

*OST(M) – operator tehnic de transport (mentenanța rețelelor de transport)

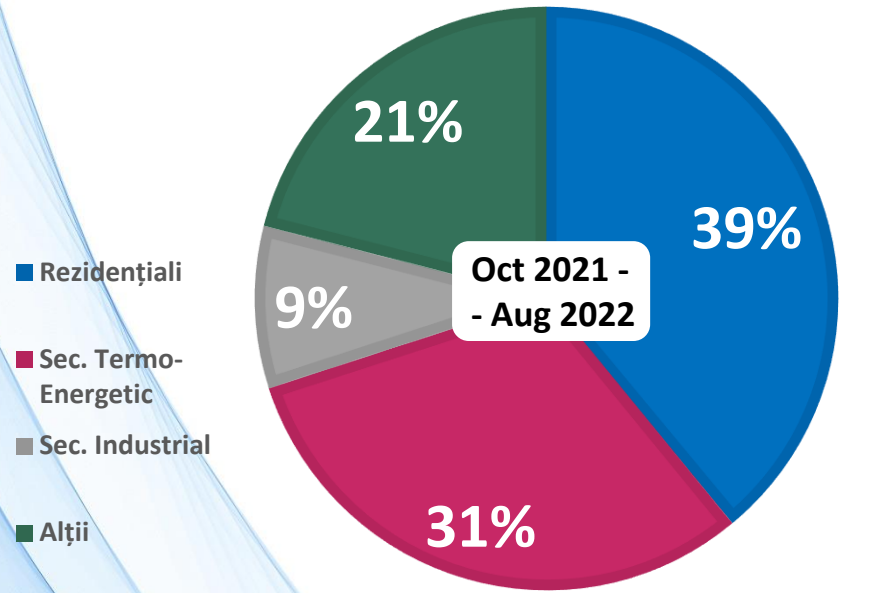
*OSD – operator sistem de distribuție

*F.OSD – furnizor, operator sistem de distribuție

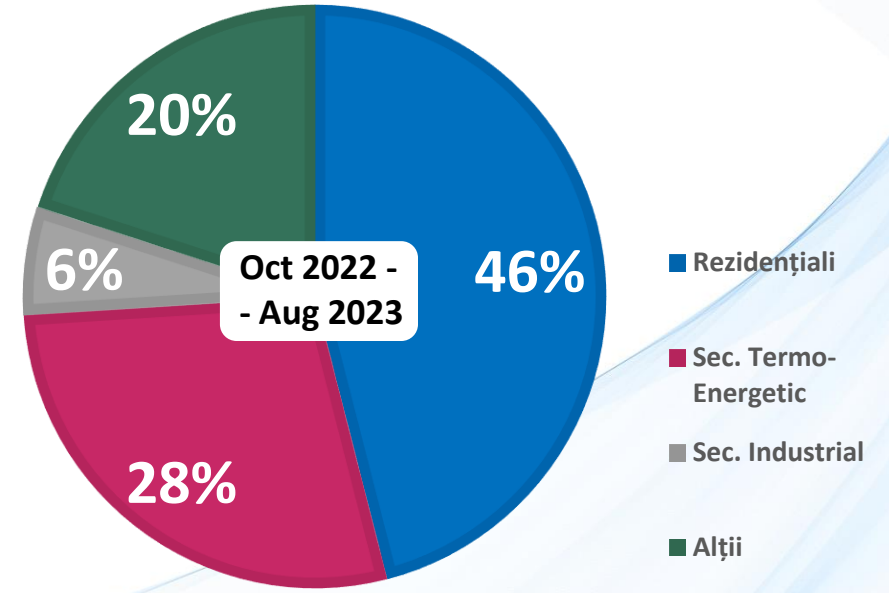
*F.OSP – furnizor, obligații de serviciu public

Piața cu amănuntul de furnizare gaze naturale, consumatori SA Moldovagaz

Consumatori	Volumul furnizat (mcm)
Rezidențiali	389,713
Sec. Termo-Energetic	313,674
Sec. Industrial	92,482
Alții	215,673
TOTAL	1 011,542

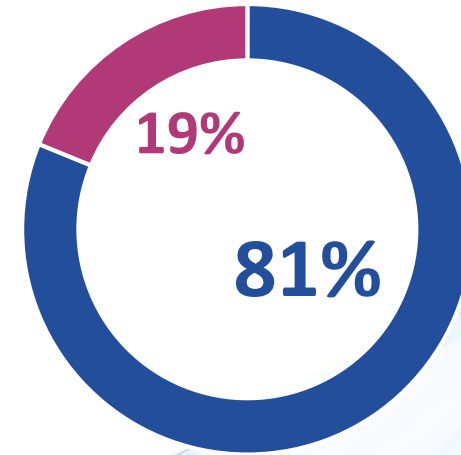
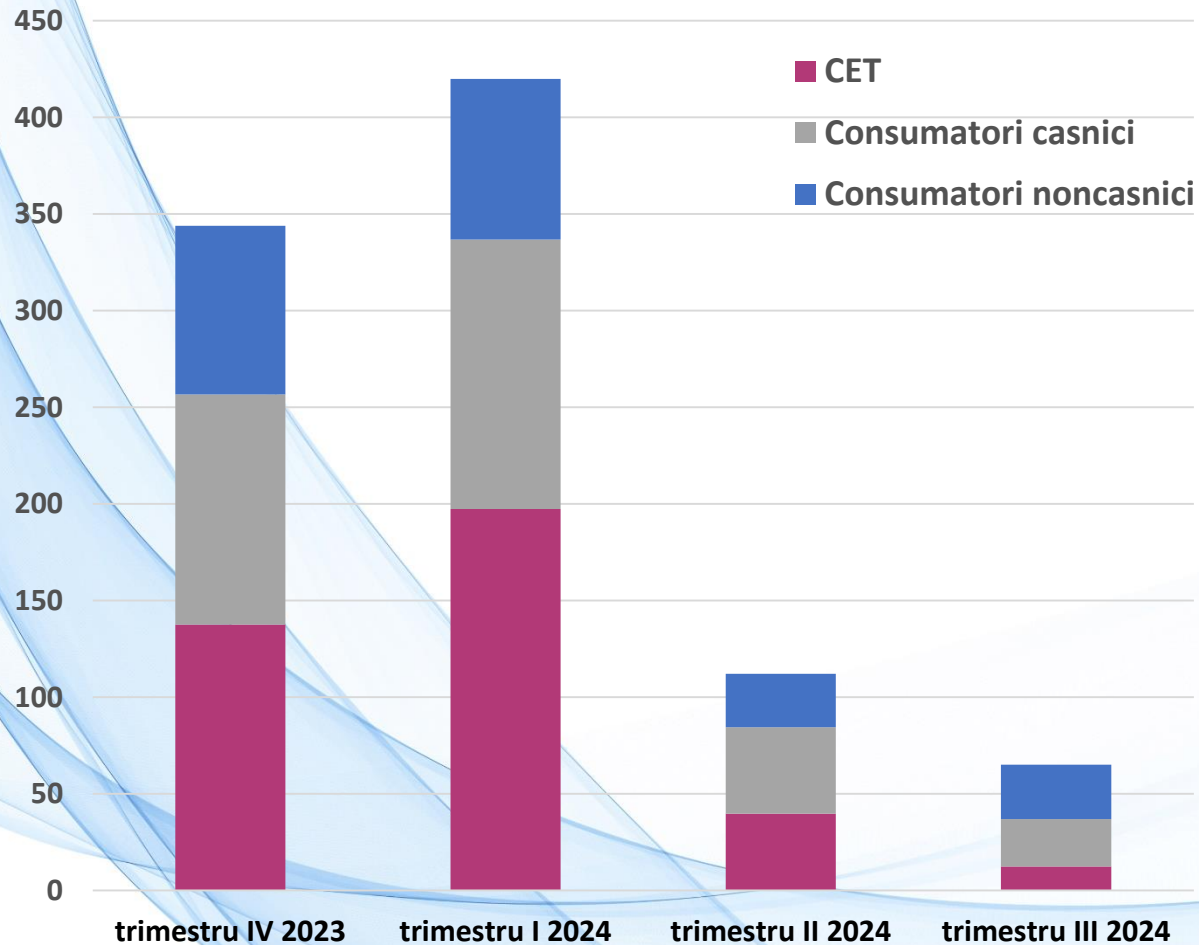

Consumatori	Volumul furnizat (mcm)
Rezidențiali	261,232
Sec. Termo-Energetic	155,149
Sec. Industrial	34,800
Alții	114,603
TOTAL	565,784

Volumele de gaze naturale planificate spre furnizare pentru anul gazier 2023-2024

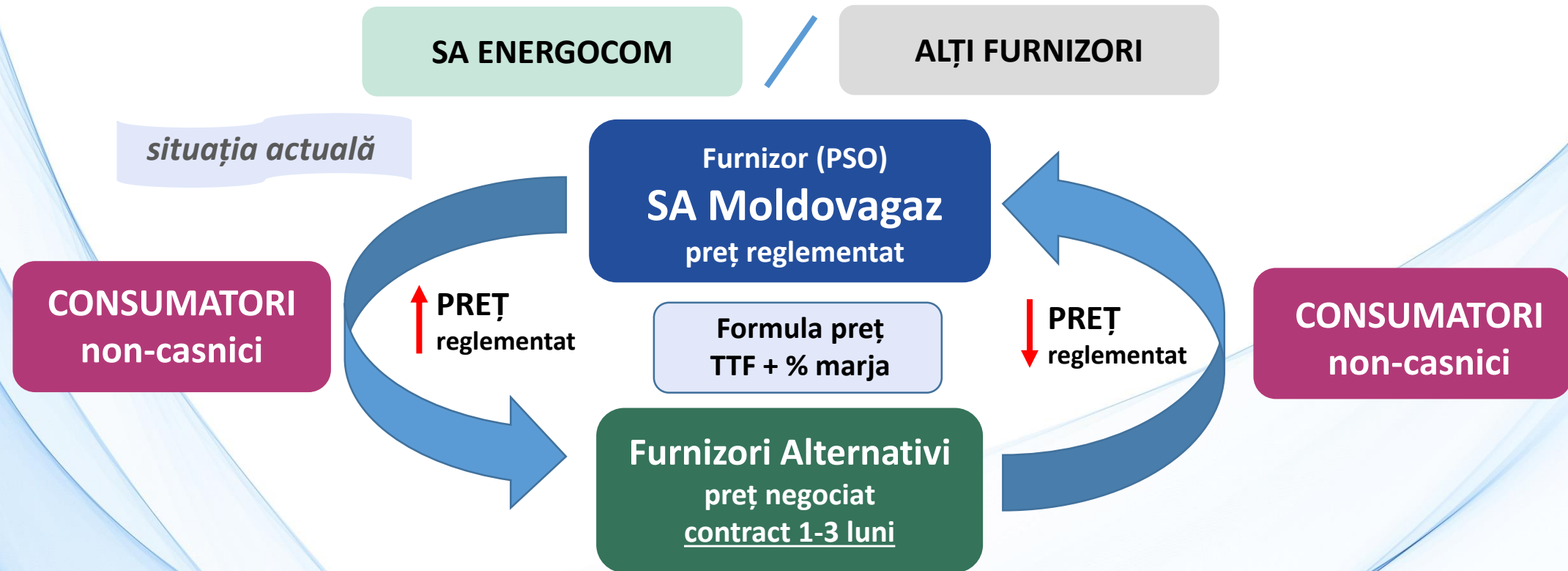

■ Perioada rece ■ Perioada caldă

Categoriile de consumatori	Q 2022-2023 (mil.m3)	Q 2023-2024 (mil.m3)
CET	158,9	387,1
Consumatori casnici	269,1	327,5
Consumatori non-casnici	229,2	226,1
TOTAL	657,2	940,7

Condițiile de funcționare a pieței libere de gaze naturale. Când se va deschide piața?

Măsuri necesare pentru funcționarea pieței libere de gaze:

1. Furnizor PSO și furnizor de ultima opțiune.
2. Transferarea consumatorilor non-casnici la piața nereglementată.
3. Tranzacționarea gazelor naturale prin platforme de tranzacționare, Ex. BRM East Energy.
4. Revizuirea condițiilor de licențiere a traiderilor și furnizorilor alternativi (introducerea garanțiilor financiare și obligațiilor față de consumatorii finali).
5. Revenirea pe piața reglementată peste 6-12 luni.

Formarea prețurilor de vânzare pentru gaze naturale, 2023 (Q1;Q2)

EUR / MWh

